

PALATIVM REGIVM IN ANGLIAE REGNO, NONCIVTZ, HOC EST, NVS- QVAM SIMILE, DICTVM.

NONCIVTZ Palatium Regiū in Anglia, decimo à Londino lapide, omnium elegantissimum ab Henrico VIII. constructū, Arondelij Comitibus fuit, qui Regem ibi lautè & magnificè excipiens, loci, situsq; elegantia, epulis, venatione, multisq; delicijs oblectans, Arcem ipsam Regi donavit, talem loci conditionem asserens, vt NVNCIVTZ, hoc est, Nusquā simile, merito diceretur. Rex elegantiam situs, recreationis & otij peridoneum fore recessum considerans, donationem benignè acceptat, & se effecturum promittit, vt iustas ob causas NONCIVTZII appellationē semper conseruet, Diuersarum nationum praestantes opifices, architectos, sculptores, & statuarios, Italos, Gallos, Hollādos & patriotas, sumptu regio, eò inuitavit, qui mirabile artis suae experimentum, in hac Arce ornanda ediderunt, statuis eam intus & foris condecorarunt magnificis, quae Romanas antiquitates partim apprimè referunt, partim superant. Spatiosam habet aream, quae omnē Regiam nobilitatem, & numerosum equitatum admittit, habens in medio fontē marmoreum limpidas aquas ad varios arcis vsus affatim euomentē, quem exquisitus diuersarum statuarum ornatus valdè commendat. Mirandam quoq; Echo, artifices hīc, in primo Arcis aditu, excitarunt, Talē enim fornicum & testudinum cōcauitatem, artis industria fecerunt, vt voces & tubarum clangores editi, non semel sed quartò & quintò eandē vocem crepitando resonent.

DE HABITV ANGLORVM.

SVnt Angli proceras statura, venusta & candida facie, caesijs vt plurimum oculis, & vt sono linguarū Italicae persimiles, ita corporum habitu ac moribus ab illis penè nihil discrepant: bellè morati: consilia cunctando capiunt, vt qui sciunt nil esse tam inimicum consilijs, quàm celeritatem: mites, & suapte natura ad omne humanitatis officium propensi, & cum primis nobilitas, vel erga peregrinos, sed plebs praesertim vrbica nō item. Amicos domum suam inuītāt, hospitioq; benignè, & in prandijs ac coenis, hilarè, nitidè, lepidè, atq; ampliter accipiunt, idq; officium humanitatem vocant: etsi, vt Tacitus ait, pars est seruitutis non modica, alieno tantum cum tædio, indulgère palatō. Ceterū bello intrepidī, optimi sagittarij ac in militia moræ haud multum patientes, & idcirco vbi ad arma ventum est, statim de omnibus fortunis alterius partis dimicatur, quia omnia victorem sequuntur. Atq; extra patriam, si cum hoste res sit, militarem disciplinam seruant. Reliqui, qui ad studia literarum incumbunt, facillè proficiunt, quorum hodie ingens floret numerus. Vestimento nō multum ab simili Gallico vtuntur. Foeminae niueo candore insigniq; forma, quam longè decentissimo vestitu honestant. Vrbes habent atque opida egregia, frequentesq; pagos, & villas passim magnificas.

MODVS VENDENDI LVCIOS PISCES IN ANGLIA.

LVcius, quem appellant Itali pike, quemadmodum olim vilior, sic nūc apud Anglos multò est pretiosior, qui ex palustri aqua in viuaria translatus, ac nidore illo olido purgato, anguillis minutisque pisciculis pastus mirandum in modū pinguis fit: mox in piscario foro viuus cum vendi debet, si opus sit, ei venter cultro aperitur, vt illud pingue quod habet ostendatur: at si minus vendatur, eo tamen vulnere affectus (mira res dictu) haud moritur: quippe plaga filo insuitur, ac statim post in viuario tincarum glutinoso contactu sanatur. Hæc Polydorus Vergilius, in sua Anglicana historia, Idem Iouius hoc modo refert, Mirum est illud, quod à tot audiui viris, vt impudentius fuerit, tot testibus, mendacium non credere, quàm veritatem aduersus eorum auctoritatem tueri, Lucium, scisso ventre ostendendi lactes causa, inde confuto, atq; inter tincas in viuarijs reposito, sanari humore earum, dum scillis lucius ventre affricat. Scribit Cardanus, hoc causam manifestam habere, cum viscera non sint oblasa, & humor ipse glutinosus sit, aërque ad corruptionem minimè paratus, nec scire se, An in Italia, experimenti hoc sit successfulum.

Quoniam verò hīc piscarium forum ingressi, nouam de Lucio historiam retulimus, eadē occasione referemus & alteram, quæ innuit, sauos ac feroces tyrannos, ab hoste nō magno quandoq; premi, & superari posse. Dūbrauius celebris author (post Episcopus Olomuzensis, tribus & 30. libris historiam Boemicam cōplexus est) libro de piscinis primo cap. sexto scribit. Non mihi tēpero, quin spectaculum, quod ad viuaria Arci Cremisrensi subiecta, dum Stanislauum Thurzonem Pontificem meum affector, à me oculis tunc spectatum, nunc verbis quoq; hoc loco spectandum repræsentem. Delitescbat in latebris ripæ viuarij, discors Lucio Rana, cum fortè Lucius otioso similis, leui caudæ motu summas viuarij aquas vltro citroq; sulcaret, quoad tandem ad locum, quem insidijs faciundis rana cepit, propiūs appelleret: non omisit, benè gerendæ rei occasionem Rana, sed simul atq; facultatē affiliendi hostis, sibi oblatam vidit, ita, vt erat sinibus buccarum inflatis, oculisque, præ ira flagrantibus, repentè in caput illius insilit, lateque diuaticatis pedibus, frontem circumplexa (vide solertiam animalculi) in ipsos præcipuè oculos Lucij inuadit, mollissimasque & charissimas lancinat partes: at ille dolore exagitatus modò citato per vndas cursu ferri, fluctusq; circum se cōcitare, modò vertigine rotari, modò fruticum & arundinum, quæ in viuario subnatæ emicabant, attritum quærere, si quo pacto malè conciliatum, nullarumque præ se virium infessorem, fronte excuteret: ceterum, omnes eius conatus incassum cadebant, tam mordicus eandem frontem Rana obtinebat, tamq; pertinaciter pœnas ab auidissimo corporis sui vexatore, exigebat, donec torpescens, ex multa lucta, viribus, ipse Lucius victus succubuit, seque, ranamque vnà, in ima gurgitis demersit. Adhuc nobis omnibus, qui aderamus eodem loci subsistentibus, luctatoresque, quod iucundum nobis spectaculum de se exhibuerant, oculis requirentibus, ecce tibi, Rana subitò in altum exilit, moreq; victorum ouans, coaxans, vitulansq; rursus se in palatia sua recepit. Imperat extēplò Pontifex, acciri piscatores, quod Lucio retibus inuentò, in lucemque prolato, cognoscendi potestatem facerent, quidnam cum illo demerso actum esset: atq; miser ille vtroque lumine orbis extrahitur, non sine omnium nostrum admiratione: At piscatores vetant casum mirari, se enim crebrò talibus certaminibus interuenire, sæpenumeroque à Ranis Lucios excæcatos, atq; eisdem emaciatos, piscari, quoniam amissis oculis venari sibi pisces nequeunt, sed sterili tantum arena ventres suburrant.

QVI IN ANGLIA PAREMPTITII DICANTVR.

IN Angliæ ciuitatibus, & praesertim Londini, omnis quasi populus per artificum collegia diuiditur, exempli gratia: Lanifici de Rege emunt privilegium, quod sibi liceat inter se societatem coire suam habere collegium, suas cōdere leges, quibus monopolia instituant pretium panno laneo cōstituant, prohibeantq; ne alij in vrbe vendant. Est autē *μονοπωλιον* vox Græca: siquidem *μὴς* solus dicitur, & *πώλησις* est venditio, cum potestas vendendi penes vnum est, qui pretium etiam constituat, quod Reipub. vt Iustinianus ait, semper detrimentum affert. In illud verò collegium potissimam veniunt, qui discendo artem, annos septem, decemve, aut eo amplius, seruiunt eiusdem Collegij lanificis. Et ij dnm seruiunt, aliorumque ministri sunt, vocabulo non inelegantè appellatur Parempitij, hoc est, pares empirijs seruis, quia perinde lanificis in eos, toto illo annorum spatio, ac dominis in seruos ius ferme est. Post exactos ministerij annos ciues habentur: tamen interdum sine famulatu, etiam pretio, ciuitate donantur. Eodem quoq; seruitio vel foeminae in ciuitatem adscribuntur. Quapropter quotidie multitudo puerorum etiam nobilium aequè vt puellarum, vsque ab vltimis Regni partibus Londinum confluit, quibus ibi, eo pacto diuitias, honores & honesta coniugia consequuntur.